

مسئولیت مدیران در فسادهای اقتصادی

جعفر گلابی

روز نامه نگار

یادداشت

چند سال پیش زمانی که هنوز حتی اختلاس ۳۰۰۰ میلیارد تومانی افشانشده بود طی یادداشتی در یکی از روزنامه‌های اصلاح طلب نوشتم: «فساد اقتصادی» و توجه می دانی که فساد اقتصادی چیست؟ فساد اقتصادی طاعون کشور است...

اکنون پس سال ها تازه می فهمیم که ترس و آگاهی مان را جع به فساد اقتصادی کم بود همه است و شاید هنوز هم متوجه نشده باشیم که فراگیری فساد اقتصادی از ابیدمی طاعون بدتر و خسارت بارتر است و همه چیز را سست و درون تهی می کند.

امروز با نگاهی به سخنان شخصیت ها و صاحب نظران و سیاستون از جناح ها و گرایشات مختلف این معنا مسئولی شده است که خطری که از درون و برون انقلاب و کشور و جامعه را به صورت همزمان تهدید می کند فساد اقتصادی است و به جرات می توان اعلام کرد که این خطر از هجوم نظامی بیگانگان، از تحریم های همه جانبه تمام دنیا علیه ایران بیشتر است و امکان دارد بر اثر ادامه اختلاس های کلان و رانت خواری ها و سوء استفاده های گسترده جامعه ایرانی سرمایه های اجتماعی خود را از دست بدهد و چسبندگی های عمومی از بین بروند و روزی چشم باز کنیم و ببینیم که چیزی برای کیان ایرانیان باقی نمانده است. معنای فساد اقتصادی را می توان در آن داستان مشهور مولای رومی بخوبی دید، آنجا که می گوید:

ما درین انبار گندم می کنیم /گندم جمع آمده گم می کنیم/می بیندیشیم آخر ما بهوش/کین خلل در گندمست از مکر موش /موش تا انبار ما حفره زدست /او از فنش انبار ما ویران شد دست /اول ای جان دفع شر موش کن /وانگهان در جمع گندم جوش کن...

شاید اگر آن حکیم نیک نظر هم اکنون زنده بود در این مثالش اغراق می کرد و از حفر انبار کشور توسط هزاران موش یا گرگ یا اژدهای هزار سر خبر می داد. مگر ندیدیم که طی چند روز دزدان و نابکاران پس از اعلام تکثرخی شدن ارز چگونه به جان بیت المال کشور افتادند و دلار ۴۲۰۰ تومانی گرفتند، یا خوردند، یا کالا خریدند و بی آن رخ ۱۰ هزار تومانی فروختند یا بردند و هرگز برنگردانند. ارزش آن خسارت آن هم در آغاز تحریم های جدید امریکا را بالغ بر ۲۰ میلیارد دلار برآورد کرده اند! آری درست در زمانی که تهیه هر دلار برای کشور پس از گذر از هفت خان رستم میسر است بسیاریند که راهای به یغما بردن آسان آن را بلندند و تلاش سه قوه برای جلوگیری از سوءاستفاده ها را بعضاً با ن بیست رویه رو می کنند. به نظر می رسد نه تنها جلوگیری از فساد اقتصادی با شعارهای پرطمطراق میسر نیست بلکه باگیری بیند ها هم ره به جایی نمی برد. باید یک اجماع ملی فراهم شود و همه به غایت احساس خطر کنند و هیچ کس از هیچ سوء استفاده های اگر به نظرش مصلحتی در آن است بی فرزند ی و دوست و آشنایی در آن دخیل باشد درنگ نرد. اینکه معاول اول رئیس جمهور در بیانی صادقانه به این مهم اشاره می کند و صریحاً اعلام می کند که هر مسئولی اگر از فساد ی مطلع شود و تعلل کند در آن فساد شریک است باید سازوکار اجرایی هم پیدا کند. وقتی فساد ی در هر حوزه ای رخ دهد و منجر به استیضاح بالاترین مقام مربوطه شود احتمالاً حساسیت مدیران را بالا خواهد برد و در سلامت دستگاه های مختلف دولتی و حکومتی مؤثر خواهد افتاد. چرایی بردن به فساد در دستگاه ها باید از طرق تفتیش های بیرونی میسر شود؟ مگر یکی از اصلی ترین مأموریت مدیران و مسئولان، نظارت دقیق بر عملکرد مالی زیر مجموعه خود نیست؟ مگر ایشان اهرم ها و بازوان قدرتمندی در این زمینه ها ندارند؟ چرا از آنها استفاده نکرده اند؟ اگر ضعف مدیریتی منجر به بروز یک فساد شده که فوراً باید استفا دهند و از مردم عذر بخواهند، اگر بویی به مشام شان رسیده است و از بر خورد استنکاف کرده اند به قول آقای جهانگیری شریک هستند و باید محاکمه شوند. زمانی امکان موفقیت در برابر فساد های اقتصادی وجود دارد که حس ملی مبارزه با آن همه گیر شود و هیچ کس در هیچ سطحی از گردن نظارت های درون سازمانی، اداری، رسانه ای، بین قوهای و ملی مصون نباشد. به محض اینکه جایی ومרכזی و دستگاهی و ارگانی شان خود را بالاتر از نظارت دانست و توانست از زیر بارش شانه خالی کند باید مطمئن شویم که مبارزه با فساد اقتصادی اینرودون نتیجه مؤثر را خواهد شد. با فساد از سوی همه کس محکوم است و مبارزه با آن موفق می شود یا استننا می خورد و خواهیم دانست که در این زمینه ره به تترکستن می پریم!

خبری از ایجاد کانال مالی با سوئیس نیست

«کانال مالی ایران و سوئیس راه اندازی شد» این خبر نیامده تخریب شد. خبرگزاری ها به نقل از رئیس اتاق مشترک **انعکاس** بازرگانی ایران و سوئیس نوشتند که کانال مالی سوئیس آماده راه اندازی شده و ویژگی های عملیاتی آن اعلام شده اما فعلاً منتظر ورود پول ایران است. آنگونه که روزنامه ایران این موضوع را از شریف نظام مافی، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس پرس و جو کرد، مشخص شد که ایران و سوئیس در حال مذاکره برای ایجاد کانال مالی هستند؛ کانالی که در دوره قبلی تحریم ها هم اجرایی شد و ایران نوانست به صورت محدود ماشین آلات (ماشین آلاتی که تحریم نبود)، دارو و غلات خریداری کند. در این دوره به آن که کشورهای اروپایی تمایل به همکاری با ایران را دارند، امریکا اجازه هر گونه مرادوات را از آنها گرفته است. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس گفت: زمان مشخصی برای شروع کار کانال مالی ایران و سوئیس وجود ندارد و اکنون بانک مرکزی و وزارت امور خارجه در حال مذاکره هستند. امیدواریم گفت وگوها به نتیجه مطلوب برسد و کانال مالی راه اندازی شود. وی اذعان داشت: در صورت راه اندازی کانال مالی با دلار و فرانک امکان خرید وجود ندارد و تصور می کنم در صورت قطعی شدن پول مورد معامله بیور باشد. در این کانال در مرحله اول تنها دارو را می توانیم خریداری کنیم و در مرحله دوم و موافقت امریکا هم سوئیس یک دامو غلات خواهد بود. سایر کالاها در این حوزه مورد پذیرش واقع نخواهد شد.وی ادامه داد: اگر امریکا موافقت نکند، کانال مالی ایجاد نخواهد شد. رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و سوئیس اظهار داشت: به موافقت امریکا می توانیم با دو بانک بی سی پی و هریتیج همکاری کرد. حدود ۶۰ درصد از صادرات سوئیس به ایران مربوط به صادرات دارو و تجهیزات پزشکی است و راه اندازی کانال مالی جدید برای تأمین داروی داخلی از اهمیت بالایی برخوردار است.

واریز عیدی کارمندان و بازنشستگان با حقوق بهمن

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: عیدی کارمندان و بازنشستگان با حقوق بهمن واریز می شود. به گزارش ایسنا، **تک خبر** محمدباقر نوبخت در حاشیه جلسه دیروز هات دولت درباره اختصاص بسته های جبرانی نیز گفت: براساس سطح بندی و دسته بندی انجام شده، وزارت کار برای پرداخت بسته حمایتی جامعه هدف اقدام کرده است، یعنی برای کارمندان دولت، شاغلان، افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی، بازنشستگان تأمین اجتماعی و بیمه شدگانی که حقوق زیر ۳ میلیون تومان می گیرند، پرداخت شده است. رئیس سازمان برنامه و بودجه ادامه داد: ۶۲ هزار میلیارد تومان بودجه طرح های عمرانی برای سال آینده در نظر گرفته ایم. تاکنون در سال جاری ۳۳ هزار میلیارد تومان پرداخت شده است همین ماه ۵ هزار میلیارد تومان دیگر پرداخت می شود. نوبخت درباره میزان عیدی کارمندان و بازنشستگان گفت: هر وقت میزان عیدی قطعی شود اعلام می کنیم. وی در پایان بیان کرد: ۶۰ هزار میلیارد تومان هم برای تولید و اشتغال پیش بینی کرده ایم. به گزارش ایسنا، گرچه رقم عیدی اعلام نشده، اما برآوردهای بودجه ای نشان می دهد که برای ایسسال حدود ۹۳۲ هزار و ۲۵۰ تومان به عنوان عیدی کارمندان دولت تخمین زده شده است.

۳۲ درصد افت سرمایه گذاری خاورمیانه

سرمایه گذاری های جدید در تولید نفت و گاز و فعالیت های پالایشگاهی در منطقه خاورمیانه و آفریقا، ۳۲ درصد در سال گذشته کاهش یافت و به ۴۱ میلیارد دلار امریکا رسید.

۱۵۰۰ میلیارد تومان گازرسانی به مدارس روستایی

سیدعلی ادیبانی عضو کمیسیون تلفیق بودجه مجلس شورای اسلامی گفت: براساس مصوبه این کمیسیون، در لایحه بودجه سال آینده ۱۵۰۰ میلیارد تومان برای گازرسانی به مدارس روستایی اختصاص می یابد.

۱۰ هزارتن شیرخشک در کشور دپو شده است

سید احمد مقدسی رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی گاوداران با بیان اینکه قیمت شیرخشک نیز از کیلویی ۱۸ هزار و ۹۰۰ تومان به ۱۶ هزار تومان رسیده است، گفت: هم اکنون با حدود ۱۰ هزارتن شیرخشک دپو شده در کشور مواجه هستیم.

با وجود واردات گسترده گوشت تنظیم بازاری، به دست مردم نمی رسد

فروش گوشت دولتی در یک سایت

محصول	قیمت (تومان)
شقه گوسفندی	۸۵ هزار
سردست گوسفندی	۹۶ هزار
گردن گوسفند	۸۶ هزار
ران گوساله	۷۸ هزار
مرغ	۱۳ هزار و ۸۰۰
سردست بسته بندی(تنظیم بازار)	۴۵ هزار
چرخ کرده (تنظیم بازار)	۳۷ هزار
گوساله یخ زده (تنظیم بازار)	۲۹ هزار
سردست گوسفندی گرم(تنظیم بازار)	۵۲ هزار
مرغ (تنظیم بازار)	۸ هزار و ۹۰۰

تشخیص دادیم. آنها همواره در صف گوشت هستند، اگر گوشتی اضافه بیاید به آنها می فروشیم. دلال ها با ۱۰ هزار تومان سود این گوشت ها را به کیبایی ها می فروشند. این عاملیت خاطرنشان کرد: این روزها گوشت های یخ زده سر از سایت دیوار در آورده است. برخی از دلالان که گوشت یخی خریداری می کنند آنها را با قیمت ۴۵ هزار تومان در سایت دیوار به فروش می رسانند. وی درباره قیمت گوشت داخلی گفت: در حال حاضر شقه گوسفندی ۸۵ هزار تومان، سردست گوسفندی ۹۶ هزار تومان، ران گوساله ۷۸ هزار تومان، گردن گوسفند ۸۶ هزار تومان و مرغ تازه ۱۳ هزار و ۸۰۰ تومان، شده است. گوشت و دام در حال خروج از کشور است. اگر جلوی خروج آنها گرفته شود، قیمت گوشت و مرغ در بازار کنترل خواهد شد. علت اصلی افزایش قیمت ها کمبود گوشت در بازار است.

گوشت گوسفند تنظیم بازاری نیست

یکی از فروشگاه ها که عاملیت فروش گوشت دولتی دارد، گفت: ۴ هفته ای است که گوشت گوسفند تنظیم بازاری عرضه نمی شود. وقتی علت این موضوع را جویا شدیم عرضه کنندگان گفتند که در واردات آن با محدودیت هایی مواجه شدیم. وی خاطرنشان کرد: قیمت گوشت رو به افزایش است بدین جهت مردم تنها انتخابی که دارند خرید گوشت های تنظیم بازاری است. امیدواریم که دولت در این زمینه عرضه خود را افزایش دهد.

کشف یک ذخیره جدید نفتی در آبادان برای نخستین بار

وضعیت منابع هیدروکربنی ایران	جمع (میلیارد بشکه)	قابل استحصال (درصد)
ذخایر درجا	۸۳۶	—
میزان قابل برداشت	۲۳۹	۲۹

شده و در سال های ۹۶ و ۹۷ نیز ایران به ذخایر جدید نفت و گاز رسیده است. یکی از این کشفیات هم در جزیره مینو است که وزیر نفت روز گذشته خبر آن را رسانه ای کرد. ۱۳ اکتشاف دولت یازدهم هم شامل ۹ میدان گازی جدید و ۴ میدان نفتی جدید و یک مخزن نفتی است که مجموعاً ۶۰۵ میلیارد بشکه نفت، ۶۲۰۶ TCF گاز درجا حاصل این کشفیات بوده است. پیش از این سید صالح هندی، مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران گفته بود: «تاکنون حدود ۶۰ درصد پهنه کشور تحت مطالعات اکتشافی قرار گرفته و ضریب موفقیت چاه های اکتشافی (تعداد چاه های موفق نسبت به تعداد چاه های حفر شده) در کشور همچنان حدود ۶۰ درصد است. این درحالی است که ضریب موفقیت چاه های اکتشافی در دنیا ۳۰ درصد است.» اکتشاف به نوعی نوک پیکان زنجیره ارزش صنایع بالادستی نفت است و به روایت مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران اگر کل زنجیره بالادستی نفت را ۴ حلقه بدانیم اکتشاف پیشانی تمام مراحل است و همچنین مستقل با مشترک بودن این مخزن نفتی ادامه دارد و هنوز اطلاعات دقیقی از آن وجود ندارد. اما وجود نفت خام در زیر زمین آبادان اتفاق جدیدی در تاریخ صنعت نفت ایران است. جزیره مینو در استان خوزستان بین آبادان و خرمشهر واقع شده و دو شاخه روئندور آن را فرا می گیرد.

اکتشاف های دولت یازدهم و دوازدهم

اعلام کشفیات جدید ذخایر هیدروکربوری در حوزه اختیارات وزیر نفت است و با وجود پیگیری هایی که خبرنگار ما انجام داد، هیچ اطلاعاتی در این حوزه بدون تایید وزیر نفت نباید رسانه ای شود. اما آخرین اطلاعات موجود نشان می دهد که در دولت یازدهم ۱۳ میدان نفتی و گازی جدید کشف

۴۲۸۰۰۰۰ هکتار

کشت فراسرزمینی ایران در ۹ کشور

هومن فتحی مجری کشت فراسرزمینی با اشاره به انعقاد قرارداد یک ونیم میلیون هکتاری کشور در این حوزه گفت: ۴۲۸ هزار هکتار زمین زیرکشت رفته که در قالب ۲۰ شرکت در ۹ کشور است.

نظرسنجی رویترز از ۲۲ اقتصاددان نشان می دهد

کاهش رشد اقتصادی کشورهای حاشیه خلیج فارس

تولید اوپک پلاس، ممکن است باعث تقویت قیمت نفت شود، اما به رشد اقتصادی کشورهای حاشیه خلیج فارس، فشار وارد خواهد کرد.

صندوق بین المللی پول هم در روز دوشنبه پیش بینی اش برای رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ را برای دومین بار طی سه ماه گذشته کاهش داد. بر اساس آخرین پیش بینی، رشد اقتصاد جهانی امسال ۳.۵ درصد و در سال ۳.۶، ۲۰۲۰ درصد خواهد بود.

۱۲ اقتصاددان همچنین پیش بینی کردند که امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۰ برای اولین بار پس از سال ۲۰۱۵ دچار کسری مالی و دیواره با افزایش درآمد روبه رو شود. این درحالیست که در پیش بینی قبلی اعلام شده بود که این اتفاق در سه ماهه اول ۲۰۱۸ خواهد افتاد.

آخرین نظرسنجی همچنین نشان می دهد که کسری بودجه عربستان در سال ۲۰۱۹ به ۵.۶ درصد خواهد رسید در حالی که در سال ۲۰۱۸، ۴.۲ درصد بوده است. همچنین پیش بینی می شود که در سال ۲۰۲۰ هم کسری بودجه به ۵.۹ درصد برسد. این در حالی است که در پیش بینی های قبلی، کسری بودجه عربستان برای سال آینده ۴ درصد برآورد شده بود. اما این کسری بودجه تا سال ۲۰۲۳ از بین خواهد رفت. این نظرسنجی همچنین نشان می دهد که امارات متحده عربی در سال ۲۰۲۰ می تواند کسری بودجه ای را که از سال ۲۰۱۵ گرفتار آن شده، رفع کند. همین نظرسنجی سه ماه پیش نشان می داد که در سال ۲۰۱۸، مشکل بودجه ای امارات حل خواهد شد.

مدیرعامل بورس تهران مطرح کرد

کوچ تدریجی سرمایه های سرگردان به بازار سهام

گروه اقتصادی

این روزها بازار سهام برای جذب سرمایه های سرگردان آماده می شود. پس از افت نوسانات در بازارهای

رقیب مانند ارز و طلا و کاهش جذابیت آنها، بورس اوراق بهادار توجیه به بازدهی ۷۰ درصدی در ۱۰ ماهه اخیر یکی از گزینه های جدی برای سرمایه گذاران شده است. از سوی دیگر بازار بدهی نیز که در متن این بازار شکل گرفته سبکتان های مبتنی برای سرمایه گذاران ارسال می کند. این درحالی است که مدیرعامل بورس اوراق بهادار تهران از افزایش سرمایه گذاری مردم در صندوق های سرمایه گذاری بورسی، پس از ممنوع شدن پرداخت سودهای روزشمار در شبکه بانکی، خبر می دهد و می گوید: این روزها شاهد هزاران هزار میلیارد نقدیگی هستیم که بهترین مکان برای چرخیدن آن، بازار سرمایه یا همان بورس است. به گزارش خبرنگار «ایران»، علی صحرایی در نشست خبری روز گذشته خود با خبرنگاران با تشریح عملکرد بازار سرمایه، افزود: ۱۶۴ صندوق در اشکال مختلف در بورس فعالیت دارند که ۲ میلیون و هشت هزار نفر از این صندوق ها سرمایه گذاری کرده اند. بر اساس گفته های وی سرمایه گذاران با مقایسه بازده بازارهای مختلف همواره بهترین گزینه ها را انتخاب می کنند. امروز نیز با توجه به بازدهی سایر بازارها، مردم بازار سرمایه را انتخاب می کنند، چرا که با توجه به اشباع بازارهای موازی، تنها بازار سرمایه می تواند بازار امنی برای سرمایه گذاران باشد.

صحرایی همچنین ارزش روز بازار را ۳۸۲ هزار میلیارد تومان ابتدای سال به رقم ۶۲۰ هزار میلیارد تومان در حال حاضر ذکر کرد که این شاخص هم ۶۲ درصد رشد داشته است. ارزش اسمی بازار در بورس اوراق بهادار تهران از ۱۵ هزار میلیارد تومان به ۱۶۲ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است و مبلغ اسمی سهام نسبت به ارزش واقعی آن از رشد

۳.۸ درصدی برخوردار بوده است. کل ارزش بازار با شرکت های جدید ۴۴۵ هزار میلیارد تومان است و ارزش اسمی بازار بدهی، بازار اوراق، اوراق مشتقه و صندوق های قابل معامله ۲۹ اوراق مختلف منتشر می کنند و صکوک به رقم ۱۲۰ هزار میلیارد ریال رسیده است.

رشد ارزش بازار

رشد بورس تهران در سال جاری

رشد بورس تهران در سال جاری

عرضه اولیه در سال جاری

به گفته صحرایی، تاکنون ۳ شرکت بورسی عرضه اولیه سهام داشته اند و اکنون هم عرضه اولیه شرکت در دستور کار قرار دارد که ارزش اسمی عرضه های اولیه در بورس به ۱۵۵ هزار میلیارد ریال رسیده است.